

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalban átveve:
Egész évre 6 frt — kr.
Negyedévre 1 > 50 >
Helyben na. noz aordva:
Egész évre 8 frt — kr.
Negyedévre 2 frt — kr.
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 10 frt — kr.
Negyedévre 2 > 50 >

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai-utca 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadásra vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, április 30.

Ünnep előtt.

Aki igazi nagyság előtt hajlik meg, az nem alázta meg magát, s aki nyiltan hódol meg másnak szellemi ereje előtt, az saját erejének adta tanuságát.

Korlátolt vagy gyáva ember csak hizelegni tud; a nyílt szív és ész elismeréssel lenni.

A magyar nép őszinte jelleméről s utolsó parasztjában is nyilvánuló helyes és fenkölt gondolkodásáról ismert. Ebből a népből sem komédiás sem hízog nem került soha, hős volt mindig — hős és nagy lelkű.

E nép mindig felismerte és elismerte nagy embereit. Ha királya volt az, lelkesen kiáltotta a »moriámur«-t és meg tudott halni királyáért, ha egyik tagja, »eljen«-nel hódolt neki s tisztelte életében, tisztelte haló porában. Ezért dicső a magyarok története.

Most is egyik nagy emberét tiszteli a magyar nép. Gyülekezik, siet, özönlik az ember áradat ősi Nagyváradnak modern diszú utcáin, egy czél vezet a főpapságot, arisztokracziát, polgárságot — ünnepelni.

Ünnepelni? Kit? Egy nagy embert, ki maga erejéből lett azzá, ki születésekor sem híres nevet, sem rangot, sem nagy összeköttetést nem kapott, csak zseniális tehetséget, csak kitartó szorgalmat, csak láng lelket s ezzel megszerzett mindent, a világhírű nevet, a legnagyobb

rangot s magának felkent királyának elismerését és szeretetét. Schlauch Lőrincz bibornok püspököt ünnepeljük!

Ünnepelni? Kit? Az ezüstté vált haj azt mondja, hogy agg főpásztor előtt állunk ki felett nagy idő szállt el. Lelke, a szellem üdesége, ereje, tudása azt hirdeti, hogy nem öregedett, hogy nyom nélkül szállt el felette az idő. A bibor talár rangját hirdeti — szive, modora, nemes lelkét. Czime azt mondja, hogy »Főmagaságu úr«, cselekedete azt, hogy Isten szolgálja. Nagygyá küzdötte fel magát, hogy gyengéknek legyen támasza.

Ünnepre készülünk s ünnepeünk mindenki ünnepe. A nagy forradalom mindent sárba tiport s hódolni nem akart senkinek — de a lángész előtt meghajtott a térdét. Ez az a pont, melyben anynyi különféle embernek egyesül tisztelete, hódolata.

Helyes és igazságos is, hogy az érdem iránt hódolattal legyünk. Példákra nagy szükségünk van a mai szürke korban. Annyi szó, szívből jövő tanács, hányszor esett már hiába, hányszor volt pusztában kiáltónak szava? Most példával taníthat. Látni fogja a gyermek a ragyogó pompát, melyet azok fejtenek ki, kik hódolni jöttek, fogja látni a tisztelet és szeretet számtalan példáját, melylyel »egy« embert árasztanak el, fogja látni a népnek ezreit, kik imáikban egy emberre kérnek áldást, — s ha kérni majd kit ünnepelnek így? rá mutathat arra az agg fő urra, fő papra, ki egyszerű viszonyok

közti, ismeretlenségben született; ki nem volt senki, ki mindenné »lett«.

Ezt a képet, mely ilyen keretben jelent meg, nem fogja elfeledni a fogékony gyermeki lélek, küzdeni fog kitartóan, annak tudatában, hogy az ész erő.

Az ünneplő nép áhitattal fogja hallgatni mély bölcsességű szavait. A csendes tiszta hang elnémitja egy időre az élet egyhangú zakatolását, ki emeli baja, gondja közül az embert a szónoki tökélyvel elő adott beszéd, s ha bevégi, ha elhangzik az Amen, érezni fogja a hallgatóság, hogy Isten igéje édes, a hit tanítása boldogító. Érezni fogja, hogy a tudomány és a hit testvérek, hogy a hit megnemesíti a tudást, hogy a tudás meggyőzővé teszi a hitet. Meg fog hódolni a szónok szavainak, a tudós főpásztor tanításának — mert a lángész hatalom.

A megjelent nagy urak látni fogják a papság és a nép őszinte szeretetét és tiszteletét, melylyel a nagy bibornoknak adózik, látni fogja önkénytelen kitérő megnyilatkozását a ragaszkodásnak s megértik, hogy a mihez az erő és hatalom gyenge volna — ott ellenállhatatlan a szív.

Az ész ereje, a tudomány hatalma, a főpapi szív nemessége hajtja meg a hódolók fejét, ez fakasztja fel a szivekből a könyörgést. hogy áldja meg az Isten bibornok püspökünket, hisz őt megáldva, elveszi a szegények könnyeit, példát tart fenn az emberek előtt s megerősíti szent egyházát.

P—y.

A „TISZANTÚL“ TÁRCZAJA.

Apróságok az aranymisés bibornok életéből.

Irta: BOZÓKY GÉZA.

A székesegyház nagy harangjának bugására nagyot dobban holnap Nagyváradnak szive.

Nagyot dobban attól az örömtől, dicsőségtől és büszkeségtől, hogy legelső bibornok püspöke, kinek hite neve nemesak e hazában nagy, hanem messze tulszárnyalja még a hon határait is, aranymiséjét tartja a város falai közt. — Hiszen abból a nagy fényből, melyet e lángszellem széjjel áraszt Magyarországra, első sorban Szent László városa veszi ki a maga részét. A ragyogó nap sugarai a hozzá legközelebb álló magas hegyek ormát aranyozzák meg legjobban.

Nagyvárad lakosai is ismételtetik most azt a mondást, mely a francia Akadémia ülés termében a Mosiére szobrát ékesíti:

„Rien ne manque à sa gloire,
il manquait à la nôtre.“

Semmi sem hiányzik az ő dicsőségéből s hiányzott a mi dicsőségünknek.

Zúgnak, búgnak a harangok, felhangzik az „Ecce sacerdos magnus“ s a jubileumi kül-

dölségek, meg a hívők ezreinek jelenlétében a hatalmas székesegyház főoltára előtt a félszázados áldozár hozzá kezd miséjéhez.

Csak úgy hirtelenében össze szedtünk egy pár epizódot a nagynevű főpap életének különböző korszakából, legnagyobb részét jelentéktelen, apró kis dolgok ezek, de tudvaleglegépen az ilyen kiesiny vonásokból lehet legjobb bepillantást vetni a nagy emberek életébe. A hatalmas középületek impozáns márvány kockái nem egyedül nagy arányaikkal hatnak ránk, hanem azok az apró diszítések, faragások, cizrádák idézik azt elő, leginkább, hogy látásukra a szépnak érzete kel fel lelkünkben.

Holnap újra felveszi újjára Nagyvárad püspöke azt a gyűrűt, melyet csak rendkívül ünnepeles alkalmakkor szokott hordani.

Nagyon egyszerű, szerény kis klenódium az a gyűrű. Közönséges barna kő van a közepén, mely egy halat, az őskeresztények jelképét ábrázolja s mégis összes kincsei közül ehhez ragaszkodik tulajdonosa legjobban.

Ennek a gyűrűnek egész legenda köre van, mint akárcsak a Niebelungoknak. Évszázadok óta szerepel a kath. főpapi klérus emlékei közt s mindig valóságos talizmánnak, amulettnek tekintették. Mert hát azzal az erővel bír — a

monda szerint — a kis hal, hogy tulajdonosa nolens — volens eljut a papi állás legfelsőbb polczára; megkapja a biboros kalapot. Különös módon, de csakugyan a gyűrű eddigi gazdáit mindig mint bibornokok haltak meg.

Drága briliántokkal van körülveve ez a kis kövecske, de azért néh. Simor hercegprímás mégis azt mondta 1888-ban az őt meglátogató Schlauchnak:

„Hiába van e gyűrűbe ezeket érő gyémánt befoglalva, többet ér az az iszhios (hal) egyedül mint az arany és gyémánt együtt véve.“

Naiv, ártatlan legenda biz ez a gyűrű története, mert Schlauchot nem gyűrű, hanem önmaga tette egyházfejedelemmé, önmagának köszönheti és genie-jének, hogy a legelső magyar főpapok sorába emelkedett. Mutatja ezt élete történetéből vett következő részlet is.

A negyvenes évek közepén együtt voltak kispapok a budapesti központi szemináriumban az akkoriban 22 éves Schlauch és a nálánál négy évvel idősebb Nogáll, a jelenlegi nagyprépost.

Nogáll ki 2 évvel feljebb járt Schlauchnál, kitérő szorgalma és magaviselete miatt a negyedik évfolyam bevégeztése után azonnal szemináriumi spiritalisnak nevezték ki s így felebbvalója lett későbbi püspökének.

A papnöveldeknél szokásos, hogy a fiatal

Gróf Majláth Gusztáv.

Ami fényes jubileumi ünnepségeink között is, melyek minden figyelmünket igénybe veszik, meg kell emlékeznünk arról a lélekemelő szer-tartásról, amely ma megy végbe a budavári Mátyástemplomban. Az utolsó országbíró fiát, Majláth Gusztáv grófot szenteli ott ma püspökké a kalocsai érsek. Fiatalon lép a magyar püspöki kar tagjai közé. Ősi nevet, rangot, vagyont visz magával oda, — de ami őt a magyar katolikusok előtt annyira rokonszenvesse teszi, az az ő apostoli lelkülete, nemes, szeplőtelen jelleme, törhetlen erélye a keresztény hit igazainak védelmében és áldott jó lelke, mely minden áldozatra kész emertársai javáért.

Erdély kies bércei nyujtanak teret az ő apostoli működésének, de az egész haza reményt fűz ahhoz. A felszentelő érsekkel az ország katolikusai együtt kérik a Szent-Lelket, adjon erőt az ifju püspöknek a reá várakozó nagy feladat teljesítésére. Ad multos annos!

A szucsányi mandátum.

A szucsányi kerületben írja a Magyarország — értesülésünk szerint a kormány-párt jelöltje J u s t h Ferencz lesz, a ki J u s t Kálmán turóczi megyei főispánnak a fia. Érdekesnek tartjuk, mint jellemző dolgot megemlíteni, hogy Turóczi vármegyének másik választó kerületét, a s t u b n y a i t a főispán ur másik fia J u s t h György képviseli. A főispánnak több fia s a vármegyének több kerülete nincs.

A bibornok jubileuma.

A mai és a holnapi nap képezik központját az aranymisézés bibornok tiszteletére rendezett jubileumi ünnepségeknek. Ma és holnap fognak lezajlani azok a fényes, országos ünnepélyek, melyekkel Nagyvárad, az egyházmegye és az ország ünnepli dr. Schlauch Lőrincz bibornokot. Lélekemelő és nagyszerű lesz az a látvány, melynek a rezidencia ódon falai

tanui lesznek, midőn Nagyvárad és Biharmegye törvényhatósága, a kir. tábla, a törvényszék, az ország, megye és a város egyesületeinek, testületeinek és tanodáinak legkiválóbbjai járulnak az agg bibornok elé, hogy félszázados áldozárságának ünnepe alkalmából üdvözljék benne a nagy főpapot, a nagy hazafit, a nagy szónokot és a nagy emberbarátot.

A tegnapi tisztelgés.

A gör. keleti román küldöttség a biboros-püspöknél.

Goldis József püspöki helynök vezetése alatt a gör. keleti román küldöttség a most kezdődő Arad egyházmegyei zsinat miatt kivételesen tegnap, pénteken tisztelgett ő Eminenciájánál.

A püspöki helynök által vezetett küldöttség tagjai a következők voltak: Pacaln Tamás, Filip Tódor, Moga Illés és Suciú Péter eszperesek; Groza János és Moraneszku György szentszéki ülnökök, Papp György és Bodea Pál helybeli lelkészek.

A küldöttség vezetője következőleg üdvözölte az ünnepelel egyházfejedelmet:

Főmagasságu biboros püspök ur!

Kegyelmes Urunk!

Midőn az isteni gondviselés Eminenciájának megengedte, hogy áldozárságának félszázados ünnepét közvetlen lelki gyermekei, tisztelői és bámulói részvételével megünnepelhesse: engedje meg kegyelmesen nekünk is, hogy a kath. egyházhoz legközelebb álló keleti egyházunk képviselőjében kifejezést adjunk Eminenciájának iránti őszinte tiszteletünk és hódolatunknak, kívánva lelkünk mélyéből: hogy éljen Eminenciájának még igen sokáig egyházfejedelmi trónusán s lángesze sugaraival a tévelygők utjait beragyogva, korunk viharai közepette sikerrel vezethesse Krisztus egyházának hajóját a béke és boldogság révébe. Minket pedig egyházfejedelmi áldásában részesíteni s magas kegyében megtartani méltóztatassék.

Ő Eminenciája igen szívélyesen válaszolt az elhangzott szavakra; hangsúlyozva a kath. és keleti egyházak között folytonosan fennálló jó viszonyra; különösen megemlékezett ezen g. keleti egyházmegyének ez időszertinti aradi püspökéről s Aradra, mint szülőhelyére mindenkor jól esik visszagondolnia.

A küldöttség tagjainak bemutatása követ-

keztén, mindenikkel leereszkedő nyájassággal beszélgetett.

Végre a küldöttség az egyházfejedelmet éltetve elbucsuzott.

A mai ünnepségek.

A ma délelőtti tisztelgések sorát az egyházmegyei papság kezdi meg élén Nogáll János püspöki helynök, nagypréposttal.

Utánna a gör. kath. káptalan és klérus tiszteleg; majd pedig Biharmegye törvényhatóságának küldöttsége és az a hosszú sorozat abban a rendben, mint azt tegnapi számunkban közöltük. Ezekhez járul még a helybeli törvényszék is.

Déli egy órakor 80 teritékű díszbéd lesz, melyre a papság hivatalos.

Este 8 órakor lesz a fáklyámenet és a város egy részének kivilágítása.

A fáklyámenet lehetőleg már háromnegyed nyolcz órakor megindul, a menetet megnyitják a katonazene és zenekedvelők egyesületének énekara közben a rendezők, két oldalt a fáklyavivők. A menet a mérnöki hivatal udvaráról indul, — a megyeház és fogház előtt, a Wurst-boltnál a fő-utcsára fordul, az országuton, a muzeum-utczán át vonul a püspöki udvarba, visszamenet az Ujsoron lesz, hol a Schlauch-tér végében a fáklyák halomba rakatnak s a menet feloszlik.

A fáklyászene alkalmával dr. Márkus László ügyvéd fogja az üdvözlő beszédet tartani.

Az ünneplő Nagyvárad.

Nagynevű püspöke jubileumára a város is ünnepi díszet öltött. A merre a fáklyás menet el fog vonulni a Schlauch-tér mellett magas póznák vannak lerakva, melyek tetején vidáman lengeti a szél a lobogókat. — Számos magán és középületen is lobogó leng. Lobogó díszet öltöttek az összes kath. intézetek, iskolák, hatalmas trikolor leng a rezidencia ormán, felvannak azonkívül lobogóva a papnövelde, a káptalansor, a várad-olasz és ujjvárosi plebánia épület, az Orsolya és Szent-Vincze zárda, az ujjvárosi, olasz, v.-velencei kath. iskolák, az irtalmas szerzet háza, a kapuczinus zárda, a püspökségi uradalmi hivatal, a román püspöki lak, a g. kath. finövelde, a kir. kath. jogakadémia, a szent József intézet, a főgymnázium és még számos más épület.

Egyszóval ünnepi hangulat uralkodik a városban s számos házban már készítik előre az esti kivilágításra az ablakot. A Rimanóczy szálloda tetején is felállították a villany-reflektort,

kispapok szónoki hivatásukra való előkészület és gyakorlása végett felváltva prédikálni tartoznak előljárók és társaik jelenlétében. Így volt ez Pesten is. A beszédet előlegesen Nogállnak kellett bemutatni, ki azokat revidálta s megbírálta

A harmad éves theologus Schlauch tünt ki társai közül leginkább úgy predikációinak magvas tartalma, mint azok formai szépsége és leginkább szónoki szépségénél fogva. — Nogáll már akkor megjósolta neki, hogy valamikor nagy szónok lesz, sőt kivitte azt, hogy papnövendék léte daczára megengedték neki, hogy a templomban nyilvánosan tarthasson predikációt.

Az ó-budai plébánia templomban hangzott el az aranyzavú későbbi nagy szónok legelső nyilvános szentbeszéde Szent-Péter és Szent-Pál ünnepén 1846-ban.

Slauch első nyilvános predikációjával oly sikert aratott, hogy az ó-budai katolikusok nagyobb ünnepek alkalmával mindig deputációt küldtek a semináriumi rektorhoz, hogy engedje ki nekik Schlauchot az ünnepre prédikálni. Ilyenkor aztán zsufolásig megtelt a templom, mert még Pestről is szívesen átsétáltak az emberek, hogy meghallhassák a magyar egyházi szónoklat új csillagát akkor, midőn több német mint magyar szót lehetett hallani.

A magyar szabadságharcz első szele Szerb-Nagy-Szent-Miklóson találta Schlauchot mint fiatal káplánt.

A délvidéki s a horvát zavargások és magyar-ellenes tüntetések híre épen akkor érkezett a kis faluba, midőn Schlauch miséjét elmondva kijött a templomból. Azonnal ujságot kezdtek neki a friss híreket, melyekből Schlauch kivette, hogy a falu lakosságának egy része bizonyos tekintetben rokonszenvezik a zavargókkal. Nosza, neki sem kell több, az ifjúkor hevességétől és hazaszeretete lángoló érzésétől megragadtatva felállott a templom előtti padra egy terebélyes fa alatt s olyan gyújtó dikkézt rögtönzött a népnek, hogy mindjárt kész lett volna indulni a lázadók ellen.

Annyi bizonyos, hogy a délvidéken pusztító szerb tüntetések, Szerb-Nagy-Szent-Miklóst kikerülték, de a fiatal káplánt is nagy hirtelen áthelyezték Oraviczára.

* * *

A királyi udvarnál *persona gratissima*. Egész ragyogó pályája tele van hintve a királyi kegy sugarának fényével. Őfelségének valószínű barátja, ki egyetlen alkalmat sem mulasztott el, ha arról van szó, hogy Schlauchot kitüntesse. E mozaik szerű tárczában nem irhatom le részletesen e kitüntetések hosszú vonalát, melynek egyes pontjain a csanádi kano-

noki stallum, a szathmári, nagyvárad püspöki szék, a vaskorona rend, a bibornoki biretum, a Szent-István rend nagy keresztje tündöklenek, csak egy-egy kis szerű epizódot mondok el, melyből talán legjobban kiviláglik, hogy mily tiszteletben részesül a váradi püspök az udvarnál.

1895 július havában történt az Ischl-i pályaudvaron.

Őfelsége kint sétált a perronon leányával Mária-Valéria főhercegnővel és vejével Ferencz Salvator főherceggel. Várták a Munkhenből férjével érkező Gizella kir. hercegnőt. A bibornok, ki épen akkor Ischlben nyaralt, szintén ott sétált dr. Némethy Gyulával, kit magával vitt Ischl-be. Schlauch észrevehén a Felséget bekanyarodott a perronhoz vezető útról, hogy ne zavarja a leányával beszélgetésbe merült királyt.

Őfelsége azonban megpillantotta Schlauchot, a beszélgetést félbeszakította és karon fogta leányát és vejét s oda lépve Schlauchhoz bemutatta őket neki.

Egész a vonat megérkezéséig együtt sétáltak azután a király és a bibornok.

* * *

Hock János azt mondja róla, hogy „Széles mint egy Talleyrand.” Rögtön feltalálja magát s finoman s ügyesen ríposztiroz a támadásokra, elkapja a feléje lött nyilat mielőtt az

mely a sötétség beálltával szét fogja szórni hatalmas fénykévéit az egész városban.

A polgárság ünnepélye.

A polgárság körében az ünnepély rendezésére alakult végrehajtó bizottság tegnap este 6 órakor tartotta utolsó ülését, a melyben végleg megállapodtak a fáklyásmenet mikénti rendezésében.

Jelen voltak:

Mezey Mihály elnöke alatt Stark Gyula, Bertsey György, Bozóky Béla, Láng József, Diósy Soma, Justh Károly, Hollósy Jenő, Janky Antal, Stark Gyula, Örley Dénes, Réz Mihály, Guttman József, Jankovits János, dr. Márkus László, Vidovits Gyula, Weingartner Andor, Beleznay Antal, Reudes Vilmos, Busch Dávid, Kunyhóssy János, Vaday József, Halász Lajos, Szüts Dezső.

Mezey Mihály előadta az általa kidolgozott tervet, a mely szerint a fáklyásmenet rendezik. A rendezőket két részre osztják; az egyik része előre kivonul a posta elé, s ott kordont von. A másik rész a mérnöki hivatal udvarán átvesszi a csapatok felett a felügyeletet. Egy-egy csapatban 50 fáklyás lesz s két rendező ügyel fel csoportonként.

A fáklyásmenet a városi mérnöki hivataltól a Főutczán, az Országút utczán, Muzeum uton vonul a palota udvarára, a hol szabad tér lesz részükre fentartva.

Mikor a fáklyákkal a kapuhoz érkeznek már meggyújtják az udvaron a lampionokat.

Lesz még a lampionokon kívül bengáli fény, továbbá egyes betűből álló transparent, mely megszábot távolságban a következőket teszi ki:

1847. Éljen Schlauch Lőrincz. 1897.

Elől mennek a dalárdák, utánna a katonazenekar, s végül a fáklyások mintegy 600 drb. Excelsior fáklyával.

A műsor a következő:

1. Katonazene.
2. Dalárda ének,
3. Dr. Márkus László üdvözlő beszéde,
4. Dr. Schlauch Lőrincz válasza,
5. A dalárda éneke,
6. Az induló hangjai mellett kivonulás,

A fáklyákat a főutca mellett, a honvédlaktanya előtt égetik el,

A rendezők karszallagot fognak viselni

Rendezőké kijelöltettek: a palota előtt: Hegedüs Gyula, Bozóky Béla, Láng József, Gut-

még megsebezhetné volna s visszaröpíti a támadóra.

A budapesti »Pokol« körkép megnyitásánál történt, hogy a bibornok épen kijött a körkép helyiségéből s a bejáratnál találkozott Szilágyi Dezsővel.

— Nos Eminenciád, hát még az olyan hitvédők is a pokolba jutnak, kezdé tréfásan Szilágyi, akkor ugyan mi lesz velünk?

Schlauch visszahökken, de hirtelen feltalálva magát így szól:

— Igen ám, csak hogy mi a pokolból ki is jövünk, az olyan emberek mint excellenziád ott is maradnak örökké.

Most meg Szilágyin volt a sor az elsáppadásra, ki sietve terelte másra a beszédet.

* * *

Buzgó hazafi, ki a magyarosítás érdekeit igen sok áldozatot hozott. Békés-Csabán történt, hogy midőn meglátogatta az ottani iskolákat, éppen akkor lépett ki egy tanteremből, midőn egy első osztályos kis tót leány nagy sietséggel igyekezett be az iskolába. — Schlauch megállította s nyájas hangon kérdezte a gyermeket.

— Hát te miért késtél el?

A váratlan kérdés megzavarta a leánykát. A leány zavarodottan állt meg, de egy szót sem szólt. Schlauch újra kérdezte:

— Tudsz magyarul?

mann József; a fáklyásmenethez: Mezei Mihály, főrendezője mellett Bertsey György, Jankovits János, Busch Dévid, Hollósy Jenő, Reudes Vilmos, Weingartner Andor, Örley Dénes, Szüts Dezső, Vaday József, Stark Gyula; ezenkívül a többi tagjai is részt vesznek a rendezésben.

A rendezők este fél 7 órakor gyülekeznek a mérnöki hivatal udvarán.

Debreczen város és Szilágy megye a bibornokhoz.

Debreczen város tanácsa is sorakozik a bibornok jubileuma alkalmából az ünnepők közé. Tegnapelőtt tartott tanácsülésén Simonffy Imre polgármester indítványára elhatározták, hogy dr. Schlauch Lőrinczhez május 2-án tartandó jubileumára üdvözlő iratot küld, s ennek szerkesztésével Komlóssy Arthur főjegyzőt bízták meg.

Szilágy megye közgyűlése tegnap szintén elhatározta, hogy feliratban üdvözli a bibornokot.

Vendégek érkezése.

A tegnapi nap folyamán már számosan érkeztek a bibornok jubileumára. Délelőtt érkeztek: Dr. Czobor Béla egyetemi tanár, gróf Batthyány József nejevel, Bobleter Ignác köpcsényi plébános.

Legtöbben az esteli gyorsvonattal érkeztek, kiknek fogadtatására nagy közönség gyűlt ki a vasuti állomáshoz. Társas életünk előkelő alakjai közül ott voltak: Gróf Batthyány József nejevel és báró Gerliczy Félixnével, Radnay Farkas, Bunyitay József, Zajnay János, Bobleter Ignác, Géczy Lajos, Propper N. János, Dr. Molnár Imre nejevel, Hoffmann Henrik, Schlauch Nándor, Gerő Armin, Nagy József törvénytudó bíró, Lindenmeyer Károly, Fetser Antal stb.

E vonaton a következő vendégek érkeztek: Báró Hornig Károly veszprémi püspök, Dr. Rada titkárával, Bubicz Zsigmond kassai püspök, Dr. Fraknói Vilmos, Belopotoczky Kálmán tabori püspök és Bielix István titkára, Schiffer és Perényi hirlapírók; Schlauch Pál és Jánossy Gusztáv kanonok és Dr. Peregrini János, az orsz. magyar távirati iroda főnöke.

Az érkezőket a kivonult nagyszámu közönség s az udvari papság üdvözölte. Az érkezés után a vendégek az Aulába vonultak.

Az éj folyamán érkezett meg Wolfk Nándor kispépost is.

Mire a leányka nagy örömmel felelte:

— Tudsz.

— Látom, jegyzé meg mosolyogva a püspök s azonnal nagyobb összeget adott a plébánosnak magyarosítási célokra, hogy ezentul ne csak a második személyben tudjanak a tót gyerekek felelni a kérdésekre, hanem az első személyben is.

Mikor a rezidencia mellett elterülő füvel benőtt és mocsaras területet átalakította a most nevét viselő parkká, kiadta a püspökségi kertésznek a parancsot, hogy ne kimélje a költéséget, hogy a park már egy-két év alatt üdülő helye lehessen a városnak s hogy minél inkább buzdítsa, 10 forintot ígért neki minden nagy fáért, mely megfakad. — Az ültetések szerencsésen történtek s a park most a legszebb nagyváradí sétahely.

A Fráter Györgyök, Szaniszlók és Lajcsákokhoz méltóan sorakozik Schlauch Lőrincz, ki saját tekintélye emelkedésével emelte egyháza tekintélyét is. Megérdemli tehát, hogy a magyar katolikusok milliói szívből üdvözöljék a holnapi napon, midőn magasztos életpályája határkövén egy pillanatra megáll s önelégülten tekintve végig eddigi életén, tovább folytatja a küzdelmet, hogy egykor — minél később! — ő is elmondhassa:

»Bonum certamen certavi . . .

A hercegprímás nem jön.

Vaszary Kolozs bibornok hercegprímás tegnap délután érkezett sürgönye szerint meggyüngült egészsége miatt a magasztos ünnepélyen nagy sajnálatára nem jelenhet meg.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Május 2. Dr. Schlauch Lőrincz bibornok arany-miséje.

* **Az első májusi ájtatosság.** Tegnap délután voltak az első májusi ájtatosságok az olaszii és ujjvárosi plébánia templomokban, melyek zsufolásig megteltek hívőkkel. *Olasziban* Dencs János cz. kanonok, *Ujjvároson* Nemeskey Andor tartottak prédikációt.

* **B. Königswarter Hermann válasza.** Nagyvárad városa, mint irtuk, megleghangu átiratban üdvözölte b. Königswarter Hermann nagybirtokost, magyar bárói ranggal történt kitüntetése alkalmából. Erre az üdvözlőre tegnap a jótékony főúr a következő levélben válaszolt:

Igen tisztelt polgármester-helyettes ur!

A nagytekintetű városi tanácsnak folyó évi márczius hó 29-én kelt határozata, melyet igen tisztelt polgármester-helyettes ur velem közölni szives volt, hálás köszönetet költött bennem.

Szerény érdemeimért a legmagasabb királyi kitüntetésben részesítettét, szent kötelességemnek fogom tartani mint eddig, úgy jövőben is a csakugyan szívemhez nőtt magyar hazát lellem egész erejével szeretni és tisztelni. Fejlődésének erősítéséhez a mennyi csekély erőmtől kitelik, mindig legnagyobb készséggel fogok hozzájárulni.

A honszeretet az ember éltető eleme.

Ha szívem mélyéből szeretem Magyarországot, különös rokonszenv köt Biharmegyéhez és annak fővárosához, melynek szomszédságában mindig örömmel töltöm napjaimat és melynek fölvirágzását, a mennyire kitelik tőlem, örömmel fogom elősegíteni. A midőn kérem, hogy a nagyérdemű városi tanácsnál legbensőbb köszönetemet tolmácsolni sziveskedjenek, maradok kiváló tisztelettel br. Königswarter Hermann.

* **Dr. Schlauch Lőrincz** biboros püspök havi kegyadományja 300 frt, szombaton május 1-én délután 2 órakor fog kiosztatni a koldusápoló intézetben. Özv. Grunwald Henrikné alelnöknő.

* **Távozó ezredes.** A napokban említettük, hogy Kónja Sándor ezredes a 37. József ezred parancsnokát királyi Felsőge dandár parancsnoknak nevezte ki közszeretben állott főtiszt a napokban már elutazik Nagyváradról. A tisztikar ma este nagyszabásu bucsulakomát rendez tiszteletére a tisztikarszínó éttermében.

* **Felavatási ünnepély.** A Gyöngyösi Katolikus Legény-Egylet 1897. május hó 2-án vasárnap tartja az egylet ujjonnan diszített és kibővített nagytermének felavatási ünnepélyét.

Az ünnepély tárgysorozata következő:

Délelőtt 8 órakor: Gyülekezés a Legény-Egylet helyiségében. Délelőtt fél 9 órakor: Felvonulás a Szt. Erzsébet templomba. Délelőtt 9 órakor: Szt.-Mise. Délelőtt 10 órakor: Visszavonulás a Legény-Egylet helyiségébe. Délelőtt fél 11 órakor: Az egylet ujjonnan készült nagytermének felavatása ünnepi beszéddel, tartja: ftdő Szabó Kázmér, egyházi alelnök ur. Este tánczal egybekötött dalestély.

* **Pénztárvizsgálat.** A vármegyei házi pénztárban tegnap váratlan pénztárvizsgálatot tartottak Szunyogh Péter alispán és Miskolczy Árpád főszámvevő. Mindent a legnagyobb rendben találtak.

* **Uj óvoda.** Nagyvárad városa évenként vajmi keveset áldoz a kisedővásra s ha magán óvodák nem lennének, furcsa állapotok volnának

nálunk e téren. Az igaz, hogy évenként pár száz forinttal segélyezik a magán óvókat, de ez igen csekély. Ezért örvendetes mindég, ha újabb óvoda keletkezik, legújabbán ismét szaporodtak a nagyváradai kisedóvodák. Balogh Irma teljesen képzett okleveles óvónő nyitotta meg Nagy-Magyar utca elején, a gör. kath. székesegyházzal szemben levő Winkler-házban kitűnően berendezett óvodáját. Különösen e környéken nagyon is szükségét képez egy kitűnően vezetett kisedóvónővel intézet, a milyen az újonnan megnyitott lesz.

*** Május elseje.** Im wunderschönen Monat Mai, Az év legpoétikusabb hónapjának reggelére viradtunk ma. Május elseje! mennyi poézis, édes érzelm, öröm rejlik ebben a szóban. A tavasz minden bűbája egy fiatal leány összes naiv álma, a szív minden édes érzelmé benne van a május elsejében. Holdvilágos éjjel felhangzó szerenádák mennyi leány epedő szívét töltötte be gyönyörrel ábrándos hangjaikkal. Valóságos hangverseny teremtmé változott az éjjel a város. A leányos házak ablakainál egyszerre csak felhangzott a »Minek is van szerelem a világon« s húzták a faragó ivadékaik fíradhatatlanul, még akkor is, midőn a májusnap legelső sugarai bearanyozta a teljes májusi pompájában viruló természetet. A szárazfa siró-bugó hangja hol itt, hol ott szólalt meg egy-egy szép leány ablaka alatt. Hamza Miska, Rác és Bura testvérek, Dula Miklós, zenekara szebbnél szebb darabjait hallgatták örömpeső szívével. Ó. k. A katonazenekar hajnalban vig zenével járta be az utcákat.

*** Az első óvónő, mint tanítónő.** Alig egy hete, hogy megjelent a miniszter rendelete, mely szerint okleveles óvónők is alkalmazhatók ideiglenes minőségben tanítónők gyanánt s Pécsen már igénybe is vették a miniszter emez engedélyét. Dömel Sarolta helyett ugyanis, ki betegsége miatt tanítónői állásáról való fölmentését kérte, az ágostontéri leányiskola III. osztályának ideiglenes vezetését Klimó Emmára bízták, ki a tavalyi év folyamán nyert kitűnő képesítést a pozsonyi állami óvónő képzőben.

*** Dr. Karácsonyi János fölolvasása.** A helybeli theologia tudós tanára, dr. Karácsonyi János a magyar tudományos akadémia tagja ismét egy érdekes történelmi értekezést írt, melyet tegnap olvastak fel a Magyar heraldikai és genealogiai társaság ülésén Budapesten.

A nagybecsű történelmi tanulmány címe: „Bethlen Gábor erdélyi fejedelem ősei.”

Karácsonyi kimutatja ebben Bojti Veres Gáspár tévedését, ki az iktári és bethleni Bethleneket egy családnak vette. Megállapítja ezután Bethlen Gábor fejedelem őseinak leszármazását az Anjoukor elejétől kezdve. A névtelen és a Neczpály-családdal és a korán kihalt Lőkös-ággal állott vérségi összeköttetésben. Az ismeretlen ős Maczonka fiától származott le a Neczpály-család, mely Turóczban alakult meg. 1347-ben a közös ős szépunokái (a Neczpály családból) Békés és Zarándmegye nádori ülésén az ősi jószágokat még kezükben tartó Bethlenek elleo őket megillető jószággrész kiadása iránt keresetet adtak be. Ezen oklevélben szerepelnek először is az iktári Bethlenek. Ősi fészükük Gyoma volt. Ennek a megállapítása után áttér a felolvasó a Bethlen-család tagjainak történetére. Az ősi fészék, Iktár 1566-ban török kézre jutott s ekkor I. Farkas Báthori István fejedelemtől 1576-ban a maros-ilyei birtokot nyerte főleg a kerelő-szentpáli csatában tanusított vitézségeért. Ennek fia volt Gábor, a nagynevű erdélyi fejedelem. Az érdekes felolvasást zajosan megtapsolták.

*** Elhunyt matróna.** Pércy Sándor posta-táviráda főtisztet érzékeny csapás érte, édesanyja halálával. A derék, közbecsülésben állott agg nő kiváló típusa volt a régi jó magyar gazdaasszonyoknak s halála szeles körben keltett nagy részvétet. A gyászoló család a következő jelentést adta ki a halálózásról:

Mikepécsi Pércy Sándor m. kir. postatáviráda főtiszt és neje született bábai Bay Julia, mikepécsi Pércy Petronella, mikepécsi Pércy Adorján nyugalmazott körjegyző és neje, született Szongoth Mária, gyermekeik Géza, Adorján, Zoltán; mikepécsi Pércy Emánuel es. kir. tengerészeti felügyelő és neje született Longa Emilia, gyermekeik: Ede, Anna, Sándor, Mariska, valamint Simay Lukács mint sógor, fájdalomtelt szívvél jelentik: szeretett édes

anyjuknak, illetve anyósuknak, nagyanyjuknak és sógornőnek özvegy mikepécsi Pércy Edéné, született Gálbory Annának a nagyváradai l. sz. káptalan nyugalmazott erdőbírójának f. hó 29-én reggel 8¹/₂ órakor hosszas szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után, 74 éves korában történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai f. évi május hó 1-én délután 3 órakor fognak a csanádapáczai pusztán a róm. kath. egyház szer-tartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. év. május hó 3-án fog az Egek Urának bemutatni. Béke lengjen porai felett!

*** Rajztanári üresedések.** Ipariskolánknak nagy hátránya az, hogy a jelen tanévben még nincsenek állandósított tanerői. Innen van, hogy a személyzetben folytonos a változás. Legújabb két rajzosztály vezetői adták be lemondásukat s amennyiben — ami valószínű alkalmas tanerők hiányában az állások betölthetők nem volnának, úgy említett osztályok oktatása a tanév hátralevő részére beszüntetettik. Az ipariskola vezetősége ez uton kéri fel jelentkezésre azokat, kik a jelen tanév hátra levő részében a rajzoktatást elvállalni képesek lennének.

*** Vassos ezredes adóssága.** Vassos ezredes a híres krétai parancsnok ezélt 15 esz-dendővel Viesbadenban időzött, mint a görög uralkodópár kísérője és György király hadseregébe s ez alkalommal egy ottani udvari ékszerésztől 1200 márka értékű ékszereket vásárolt melynek árával azonban adós maradt, úgy hogy az ékszerész beperelte s a törvényszék el is ítélte a most nagyhirre vergődött görög parancsnokot. Úgy látszik a görög hadsereg tisztjei nem valami rózsás anyagi körülmények között vannak a mi némileg indokolja nagy foglalási hajlamukat.

*** A temető-utczai forrongáshoz.** A város nagy ünnepére való tekintetből ezuttal sem a »Szabadság« kvalifikálhatatlan támadásához, sem Weisberger kreuzleros korai nyilatkozatához nem szólunk. Az ügy további fejleményeiről is csak annyit jegyzünk meg megnyugtatóul, hogy az ügy már a vizsgáló bíró kezei között van.

*** Ismét tűz Réven.** Réven Tegnap délután 3-órakor meggyuladt Boer Gliga szénája melytől aztán tüzet kapott két boglya is s mindkettő el is égett. A szerencsétlenségben az a szerencse hogy a szél nem fújt házsor irányában mert máskülönbén a múlt évi május 29-ik tűzvész ismétlődött volna. A községi vízipuskát használni egyáltalában nem lehetett.

*** A Jádviz tutajozhatóvá tétele.** Domitir Micolae és ifj. Friedmann József remeczi erdőbérlok folyamodványt adtak be az iránt, hogy a Jádpatark vizét a Vále-Lupuluj-tól a Jádvolgyig mesterséges uton felduzzaszthassák, hogy ez által azt tutajozhatóvá tegyék s azon fát szállíthassanak.

*** A vasuti kedvezményes jegyek tulajdonosainak figyelmebe.** A »Budapesti Közlöny«-ben megjelent rendelet szerint ezentúl a féláru vasuti menetjegy váltására jogosító igazolványok tulajdonosai, ha a kassa-oderbergi vasut igazgatóságától is nyernek kedvezményes jegyeket, a magyar kir. államvasutak bármely állomására közvetlenül megválthatják az egész utra szóló jegyet az esetben, ha utjuk egy része a kassa-oderbergi vasutársaság valamely vonalára is kiterjed.

*** Új iparvasut.** Diósy Ignác és fia Lajos nagyváradai fakereskedő cég az iránt folyamodott a megyéhez, hogy engedjék meg neki, miszerint az id. gr. Zichy Ödön-féle uradalom feketetői határában egy 2 km. hosszú iparvasutat készíthessen, illetve, hogy ahhoz annak építéséhez a megye beleegyezését adja.

*** Harakiri.** Király-Darócson borzalmas módon akart életének véget vetni egy Sikszai nevű asztalos, ki ezélt két hónappal költözött oda családjával, de a munka hiány, betegeskedése s az ennek következtében beköszöntő nyomor végre is elkeserítette s öngyilkosságra határozta el magát. Kezei, lábain ereit felvágta, torkát ketté vágta, s homlokán, nyakszirtjén is mélyebb vágásokat tett — ezekután pedig az is-

tállóban felakasztotta magát. Elvágott gégéjén azonban lélekzetet vöhetvén nem tudott véget vetni hamarosan életének, hanem az istálló ágya alá mászott s ott találták meg vérbe fagyva. Már 3 napja hogy a kísérlet történt s még mindig él, de a nagy vérvesztés miatt nagyon kevés életéhez a remény.

*** Kocsi összeütközés!** Tenkén a sorozás alkalmával a korona vendéglő előtt ifj. Vincze Miklós f. győrsi birtokos kocsija az uton megfordulni akart, midőn egy a sorozásra bejött részeg oláh atyafi sebes vágatva neki hajtott. A kocsi a lovak közé esett oly szerencsétlenül, hogy jobb válperece eltörtött s a lópatától fején is súlyosabb sérüléseket szenvedett.

*** Rajtacsipett tolvaj.** Hajdu Károly kocsi legény Tisza Kálmánnak Erdő-gyarak községhez tartozó csegődi pusztáján volt alkalmazva s amikor csak tehetette folyton lopta a zabot nagy mennyiségben, melyet aztán a Mócsi korcsmájában igen jutányos áron tudott beváltani egy kis pálinka fejében, de az örökérvényű igazság: »Addig jár a korsó . . . stb.« ő rajta is beteljesedett, mert jövedelmező manipulációja felfedeztetett s most a hüvösön elmélkedik.

*** Az »Osztály-Sorsjáték.«** Most, hogy a törvényhozás intézkedése folytán a kis lotto eltörlésével hazánkban a nagy előnyöket és nyereséi esélyeket nyújtó osztály-sorsjáték fog életbe lépni, igen életre valónak, hasznosnak és időszerűnek tartjuk az »Osztály-Sorsjáték« című szaklapnak megjelenését. E lapot, mely mint címe is mutatja, legfőképpen az új osztály-sorsjáték ismeretetésének van szentelve, a legkiválóbb szakemberek szerkesztik. Az »Osztály-sorsjáték« című lap minden hó 1-ső és 15-ik napján fog megjelenni és hasznos, sőt nélkülözhetetlen utmutatások vezetője lesz azoknak, a kik az osztály-sorsjáték iránt érdeklődnek. És kell-e mondanunk, hogy ez új intézményünk. már a legközelebbi napokban meghonosittatik, a legszellesebb köröket fogja érdekelni. Mert az osztály-sorsjátéknak, mely pedig olh hathatos közgazdasági tényező lesz, a lényegében még oly kevesen hatoltak be nálunk oly kevesen ismerik előnyeit, módzatait, rendszereit, hogy igen hézagotlónak telintendő. Az »Osztály-Sorsjáték« című szaklap, mely egy a nagyközönségnek, mint az osztály-sorsjegyek elárusításával foglalkozoknak az osztály-sorsjátékra vonatkozó minde fölvilágosítást és magyarázatot meg fog adni. Az elárusítók részére, kik szintén téjékozatlanul néznek az új sorsjáték iránt, meg éppen nélkülözhetetlen organum lesz. Az »Osztály-Sorsjáték« cz. mű szaklap, mely a kis lotto eltörlésével megkárosított elárusítók érdekeinek megóvását is egyik főczéljául tüzte ki.

Az »Osztály-Sorsjáték« című lap, a félévi huzások ideje alatt naponként, a huzások után 1—2 órával megküldi előfizetőinek az aznapi hiteles huzási lajstromot és ezenkívül előfizetői részére kitűnően szerkesztett szerkesztői rostájában mindennemű fölvilágosítást megad. Végül az »Osztály-sorsjáték« című lap nélkülözhetővé fog tenni minden más sorsjegyhuzási lap járatását, mert nemcsak az osztály-sorsjáték hanem valamennyi nálunk forgalomba levő sorsjegy huzást pontosan fogja közölni. Az »Osztály-Sorsjáték« című lap előfizetési ára a huzási lajstromok naponkénti megküldésével (ami évente körülbelül 50 nap) egész évre 3 frt, félévre 2 frt. Az előfizetési pénz az »Osztály-Sorsjáték« kiadóhivatalához, Budapest, VI. Teréz-körtut 18. sz. a. küldendő.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárlunk legjobbnak elösmert Carlsbadi czipőket, legfinomabb angol és olasz divat kalapokat, uri fehérneműeket, nyakkendőket, keztyűket, harisnyákat, zsebkendőket, nőernyőket stb. kizárólag Fábry Testvérek divatáru házában Fő-utca. Lelkiismeretes kiszolgálás, mint az egy solid cégénél természetes.

x Legujabb és kizárólag a legjobb gyártmányok férfi fehérneműekben ugy szintén a legujabb angol férfi divat cikkek a tavaszi évadra megérkeztek Both M utóda kalap és férfi divat üzletében a hol kizárólag csakis Karlsbadi czipők kaphatók.

Telefon.

Telefon.

Isten kezében.

— Saját tudósítónktól. —

Csupán a Gondviselésnek köszönheti egy szegény sólyomi parasztember, hogy egy hegyről lezuhanó roppant sziklatömb porrá nem zúzta s hogy egy szerencsés véletlen folytán csupán lova és kocsija ment tönkre, de ő maga életben maradt.

Az esetről sólyomi levelezőnk a következőket írja:

Hirkó István sólyomi parasztfuvaros a napokban vidáman jött haza egy fuvarral faluja felé. A szekérébe fogott ló fürgén koczogott előre az üres járművel s Hirkó egykedvűen nézte a vidéket. Sólyom határában az országot egy keskeny hegyszorulaton vezet keresztül, melynek mindkét oldalán meredek kopár sziklás hegyek emelkednek, melytől nem messze fut el a nagyváradi-belényes-vaskóhi vasút sín-párja. A szekér épen e hegyszorulatra ért, midőn Hirkó legnagyobb ijedelmére egy roppant sziklatömböt látott legurulni. A helyzet kritikus volt. Az egyre nagyobb sebességgel legördülő szikla elöl, mely minden pillanatban irányát változtatta, kitérésre nem igen lehetett gondolni, mivel az idő rövidsége miatt a lejtős úton a meglehetősen gyorsan haladó szekeret sem lehetett hirtelen megállítani.

Mindez néhány pillanat alatt történt. A szekér elején egy deszkán ülő ember kővé meredve fogta a gyeplőt s égnek meredt hajszálakkal várta a teendőket. Egy sikoly s Hirkó egy hatalmas lökés folytán mint a nyíl repült le a szekérről 4—5 méternyi távolságra; szerencséjére azonban a bozóttal benőtt árokba esett, melynek ruganyossága felfogta az esés súlyát s eszméletét vesztve terült el a földön.

Nemsokára arra haladó emberek észlegették fel azután Hirkót, ki csak ekkor látta, hogy mily közel volt a halálhoz és minek köszönhette megmenekülését.

A hegyről legördült több mázsás szikladarab ugyanis egyik csucsával a szekéren lévő deszkának ütközött, melyen Hirkó ült s azt mint egy uszodai ugró deszkát úgy hajította onnan vissza, hogy a rajta levőt mint egy parittyát követ dobta ki. A szekér elébe fogott lovat azonban alaktalan hústömeggé lapította az óriási szikla s a kocsit izzé-porrá zúzta.

Az életét csupán csodás véletlennek köszönhető ember részére, kinek a szekér és ló összes vagyonát képezte, Biharvármegye alispánja 30 frtot utalt ki a megyei szegény alapból.

A megindított vizsgálat folytán kitűnt, hogy a hatalmas sziklatömb nem magától zuhant le, hanem a hegy tetején dolgozó köfajtó munkások, kik a vasúti töltés számára vágták a követ, idézték elő e szerencsétlenséget, mely csaknem egy ember életét oltotta ki.

A további vizsgálat lesz hivatva kideríteni, hogy véletlen vagy szándékosság esete forog-e fenn?

IRODALOM.

— **Leleplezések a magyar szabadságharc és magyar emigráció életéből.** Közli Szedlák Mátyás 1848/49-iki nyugalmazott hon-

védőtüzérhadnagy. A könyv érdekessége főleg az hogy az írója több olyan esetet mond el benne a melyről eddig még senki sem beszélt. Különösen érdekes eseteket sorol fel Kossuth Lajos jellemzésére, a melyek sok eddig felfogást megdöntenek. A 134 lapra terjedő érdekes könyv ára egy korona, melynek előleges beküldése ellen bárkinek portomentesen küldi meg azt a kiadó Szent-Gellért nyomda, Budapest, Fráter utca 44.

— **A szabadságharc — versben.** A következő előfizetési felhívást vettük: Szabadságharcunk történetét irtam meg, rövid verses alakban. — Alkalmas arra, hogy dicső korszakunkat könnyen minden nehézség nélkül megismerhesse, s olcsósága lehetővé teszi, hogy a legszegényebb ember is megszereshesse. A mostani zürzavaros világban szükséges a mult dicső példáinak föllevenítése, hogy azok által a nemzeti eszmét fejlesszük s lelkesedjünk. Szabadságharcunk 50 éves jubileuma pedig alkalmoszerűvé teszi, hogy e művét kiadjam. Kérem ismerőseim és jóakaróim becses támogatását. A mű ez év június hónapjában jelenik meg. Ára 30 kr. Budapesten, 1897. április hónapban. Hazafiúi tisztelettel Taksonyi József. Az előfizetési pénzek az ivekkel együtt a szerző nevére Budapestre a III. kerületi polg. fiúiskolához f. évi május hó végéig küldendők.

Igazságszolgáltatás.

Mocsirlai gyilkosság.

— Törvényszéki végtárgyalás. —

A nagyváradi kir. törvényszék előtt tegnap tárgyalták a mocsirlai gyilkosok ügyét.

A törvényszék e napon következőképpen alakult: elnök Millye Gyula, bírák Gram Sándor és Csathó Zsigmond.

A tényállás a következő:

Mocsirla, Beél melletti községben bírót választottak. A községházánál hevesen összeüsdült Kozte Dezső a volt bíró fia és Bulzán Juan, — Pelle Mikulájjal.

Kozte és Bulzán elhatározták, hogy megbosszulják a sértést összebeszéltek, és még az nap, 1897 január 4-én este a Pelle ablaka alá mentek, magokkal vivén egy két csövű fegyvert mit Goldis Vaszalitól kértek kölcsön.

Az ablak nagyon magas volt s Kozte Dezső nem látott be és így Bulzán segítette fel Kozte belélt az ablakon s éppen fején találta Pellét. A golyó a tarkóján ment be és a szemén jött ki.

A vizsgálatot nyomban megindították, de csak később jöttek rá a gyilkosokra. Magokat árulták el, mert többek társaságában azt a kijelentést tették: »Megvert az Isten minket, mert a csendőr őrmester itt van a faluban.«

Feltűnt mindenkinek e nyilatkozat a gyilkosokat elfogták. Tettöket töredelmesen beismerték a vizsgálat alkalmával.

Ebben az ügyben tartották meg tegnap a végtárgyalást. Kihallgatták a vádlottakat, kik most már mindent tagadnak s csak a csendőrök kinzásának tulajdonítják a beismerő vallomást.

Ezen kívül még tizenkilenc tanut hallgattak ki, kik nagyobbára terhelő vallomást tettek, Ma folytatják a tárgyalást s még 12 csendőr kihallgatása van hátra.

Elsőrendű vádlottat Rádli Ödön védi. A vádat Korn Lajos kir. alügyész képviseli, ki a vádlottakra kötéltálati halált kér.

Ma bizonyára befejezik a tárgyalást s ki mondják az ítéletet is. Délelőtt a vád és védelemre kerül a sor.

REGENY-CSARNOK.

P R A D A.

Fordította K. G.

16.

— Még nem tudom — felelt Leonora, kinek az egyszerű mamzelt sehogysem tetszett — de ha az lesz, akkor jövőd tanítványom áll előttem?

— De én nagyon mérges vagyok!

— Miért?

— Mert megint nevelőnőm lesz.

— Nemde Indiában születettél?

— Igen! Nem is tűrhetek semmit ami hollandi.

És tüstént a tört holland nyelvből a leg-tisztább angolba csapott át kérdve.

— Beszél ön angolul?

— Egy kicsit — felelt Leonora mosolyogva — annyit azért mégis, hogy téged megértelek.

E szavak azonban elegendők voltak arra, hogy a lányka észrevegye, hogy a leendő nevelőnő is tisztán beszél angolul.

— Egy kicsit — felelt Leonora mosolyogva — annyit azért mégis, hogy téged megértelek.

E szavak azonban elegendők voltak arra, hogy a lányka észrevegye, hogy a leendő nevelőnő is tisztán beszél angolul.

— Én angol vagyok — mondta büszkén aztán holland nyelven folytatá — nem sokára a javába megyünk vissza, olyan hideg van itt bahl!

Az ajtó ez érdekes társalgás közben kinyílt, a szolgáló lépett be, ki égett már a vágtyól, hogy egyet mást elmondhasson az új nevelőnőnek a környezetről.

Leonora megtudta tőle, hogy Mac Dumolly csak két évvel előbb jött Hollandiába, hogy lányát valami nevelő intézetbe adja, azonban az ő sajtóságos fogalmait a nevelésről azt eredményezték, hogy alig akadt intézet mely izlésének megfelelt, más okok pedig oda hatottak, hogy a lánykának vagy el kellett jönnie, vagy pedig elküldték, annyira égett a honvágytól, ugy annyira, hogy Mac Dumolly elhatározta, hogy saját házáat fogja lánya számára nevelő intézetnek berendezni és a tisztet nevelőnőre fogja bizni.

Leonora a közlötöket úgy fogadta, mintha nagy köszönettel tartoznék érte miközben felhagyot a figyellel másrésről azonban tetszett neki, hogy hallhatott valamit azon viszonyokról, melyek közé került.

— Az nagyon különös, nagyon nehezen lehet kielégíteni — fejezte be a lány a kimerítő tudósítást, — hányan voltak már itt, öregek, fiatalok, szépek, csunyák, okosok, osto-
aák el sem lehet mondani, de egyik sem tetszett az urnak. . .

— De a missnek sem! kiáltott a gyermek, ki az egész társalgás alatt mint egy gombalyag ült ott a kályha mellett — és ez ám a fődol-
log azt hiszem.

— Csodálatos család! gondolta Leonora.

A lány eközben felterített és Leonora úgy találta, hogy rendkívüli nagyon családiason folyik minden. Mely háznál vezetik a vendéget az ebédőbe, hol épen az evésre készülődnek?

Leonora váltig iparkodott, hogy a gyermeket szóra bírja, de hiába, az ott ült a szegletben összegabalyodva, fejét vállai közzé huzva meresztette szeméit az idegenre.

— Nem könnyű munka lesz, ezt a kis vadat civilizálni — gondolta Leonora, már már alább hagyott bátorsága. Ő azt gondolta, hogy olyan három négy éves gyermeket fognak elébe állítani, ennek kegyeibe könnyen behize-
legte volna magát, megtanulta az Arethuza villában, hogy kell a gyermekekkel bánni, Ottó testvéreki valósággal bele voltak bolondulva. Ő pedi gminden mester fogást ismerhetni, melylyel a gyermek szívet legkönnyebben meghódítani,

De ezzel a nagy gyermekkel szemközt, kinek már erősen fejlett akarata van, ugy látszik a ház központja, ha pedig atyja Indiába tér vissza egyedül lesz hivatva, hogy neki parancsoljon — tehetetlennek érezte magát, s azon gondolkodot vajjon 132 elődjének a fele nem eme nehézségektől riadt-e vissza, eltekintve az ur jó vagy rossz indulatától.

Az asztal készen állt, a folyóson nehéz léptek hallatszottak az ajtó egészen kitárulz Dumolly János belépett.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Görög zavarok.

A diplomaták figyelmét most az athéni zavarok kötik le, a különben is szünetelő háboru e mellett egyelőre másodrendű kérdéssé lett. A közvélemény első áldozata a görög kormány, meg minden ellentállása daczára is megbukott, és az ellenzék jutott a kormány rudja mellé. Csak így lehetett a dinesztia váltságot elkerülni. Végleges miniszteri liszta ez ideig az ellenzéki vezérek egyenlensége miatt nincs, de valószínű, hogy Ralli fogja az új kabinetet megalakítani.

A hadműveletekben egy kis pauza állott be. A porta, melynek úgy sem sok nyeresége lesz a háboruból, mintegy várni látszik a hatalmak közbelépésére, melytől Görögország sem idegenkedik már anyira.

Ujabb távirataink a következők:

Kabinet alakítási nehézségek.

Athén, ápr. 29. (Saj. tud. táv.) A kamara mai ülése, mivel csak 40 képviselő jelent meg, nem volt megnyitható. Az utakat tüntetők járkák be nagy tömegekben, azt kiabálva, hogy: »Éljen Kanaris tengernagy!« Estére Ralli végleges miniszteri lisztát remél a király elé terjeszteni.

Athén, ápr. 29. (Saj. tud. táv.) Deligeorgis az utolsó pillanatban vonakodott a kabinetbe lépni, ragaszkodva ahhoz, hogy annak élére egy az alkotmányos pártok felett álló személy például Kanaris vagy Sotiropulos lépjen. Miután Ralli a kabinetbe lépni nem hajlandó, a miniszteriumnak koalíciós jellege lesz s rallistákból és trikupistákból fog állani. Hadügyminiszter valószínűleg Tsamadaz ezredes lesz.

Athén, ápr. 29. (Saj. tud. táv.) Theodoki távollétében az új kabinet csak holnap teszi le az esküt. Karpanos és Deligeorgis nem lesznek benne az új kabinetben. Hire jár, hogy Trianta Pillako és Eftaxias, két ralli-párti lép a helyükbe, az előbbi mint közoktatási, az utóbbi pedig mint igazságügyminiszter. Dellyanis számít a maga többségére. Valószínű, hogy az új kabinetet egyelőre támogatni fogja.

A görög ellenzék meghasonlása.

Athén, április 30. (Saját tud. távirata.) Az ellenzék tanácskozása alatt kijelentette Ralli, hogy hozzájárul ugyanahhoz, mikép Sotiropulos vegye át a miniszterelnökséget, de azt hiszi, hogy Sotiropulos nem állja meg helyét a mostani viszonyok között. Álszerénység nélkül ki kell jelentenie — mondá — hogy ő a hivatott miniszterelnök. A többi ellenzéki vezér egyetértett Rallival. Deligeorgis kiemelte, hogy az elnökség egy olyan egyén kezébe kell hogy kerüljön, aki a pártok felett áll. Ilyen ember Kanaris, vagy Sotiropulos. Ellenkező esetben nem lép be miniszteriumba. Ralli, aki nagy erőfeszítéseket tesz Deligeorgisnak a kabinetbe való bevonására, a másik ellenzék támogatása nélkül nem vállalkozik a miniszterium megalakítására.

Dellyannis nyilatkozata.

Athén, április 30. (Saját tud. távirata.) Dellyannis az Asty szerkesztője előtt többek

között úgy nyilatkozott, hogy visszautasította a király felszólítását, hogy mondjon le a hatalomhoz való ragaszkodásáról, hanem hogy félre ne értsék, de a királynak azt ajánlotta, hogy éljen jogával, adjon ki egy rendeletet s ő azt, ha az új kabinet iránya ismeretes lesz, ellenjegyzzi. Az ő terve szerint a mostani helyzetből ki lehetne gázolni. »Ha Krétáról a hatalmak követelése szerint, melyek a mi feladatunkat megkönnyítették, lemondanánk, akkor elérhetnénk északi határaink kiigazítását, mert az ottomán birodalom integritása nem lenne megsérve. A béke ez oldalról biztosítva lenne mert Görögország határainak kiigazítását az európai hatalmak ünnepélyes aktusa igazolja.«

Főispáni beiktatás.

Baja, ápr. 30. (Saj. tud. táv.) Baján ma délelőtt Smáuzt az új főispánt nagy ünnepségek közt beiktatták.

Igazságügyi bizottság tárgyalása.

Budapest ápr. 30. (Saj. tud. táv.) Az igazságügyi bizottság tárgyalása valószínűleg válságra vezet, amennyiben Chorin az előadó kijelentette hír szerint, hogy ha indítványának második részét se fogadják el — az előadó i t i s z t v i s e l ő r ő l l e m o n d. Azt beszél, hogy a dolog háta megett Szilágyi van, ki az összeférhetlenségi ügyben Andrásynak is tanácsadója volt.

Az igazságügyi bizottság délelőtti folytatlagos ülésén elsőnek szólalt fel, Hodosy ki a megszorításokra nem lát egyáltalában indokot. Rablók voltak s lesznek mindig, de azért az egyéni szabadságot megszorítani nem lehet. A szabadsajtó erősebb alkotmányos biztosíték, mint a nép képviselő, de hatásosabb kevésbé megszorítható s elámítható is, Szivák, Veszter Gróisz, Győry Elek Bernath Béla, Bartha Odön szóltak meg, de a többség Erdély védelme után megszavazta.

KÖZGAZDASÁG.

Gyümölcsfák átojtása.

Szőlőben gyümölcsben, kertekben nem ritkán láthatunk egy egy erőteljes, 10—20 éves vadalma vagy vadkörte fát, mely fanyar vaczkort terem; vannak azután más egészséges, erős növési gyümölcsfák, mik ha nem is vaczkort, de tökéletesen, selejtes, kicsi vagy rossz színű termést hoznak vagy felette keveset teremnek.

Hogyan lehet azon tőkét, mit az ily gazdag növési fa gyökérzetében, életerejében, évi számában bir, gazdag kamatokkal kihasználni. Átojtás által.

E művelet által arra kényszerítjük a különben terméketlen vagy izetlen gyümölcsű fákat, hogy azok azontul gazdájuknak a legfinomabb és termékenyebb fajokkal kedveskedjenek.

És mily előnye az átojtásnak már az is, hogy alig néhány év alatt nyerünk egy teljes termésben levő nagy fát!

Rövid idő alatt jutunk oda, hova csemete ültetésével évek hosszú sora alatt jutottunk volna. Az ily vad vagy félvad fák törzse igen edzett, hőségnek, fagynak, féregnek ellenálló mi ismét e művelet előnyét hirdeti.

Gyümölcsészek, kik fajtanulmányokat végeznek, a fa minden egyes ágát más és más fajjal ojtják be s így kis helyen és rövid idő alatt szereznek fajismereteket. Boldogult Bereczki bátyánknak 25—30 fajt is felöltött egy ilyen próbafára; ily próbafák szolgáltak tehát fundamentumául azon vaskos négy kötetes gyümölcsészeti műnek, mely nálunk korszakot alkotott a pomológiában. A különféle fajok egyedi sajátosságai (lombozat, fa, gyümölcs, érési-idő stb.) ép úgy érvényesülnek az ily próbafákon, mintha különálló egyes fákra volnának

ojtva; hanem mivel egyik faj természeténél fogva bujább növési, mint a másik, mely azután testvéreit elnyomni törekszik, a metszőkést hevertetni nem igen lehet.

Átojtás vagy próbafa képzésére ép most van az alkalmas idő. A héj alá ojtás napjai beköszöntöttek. És ép a héj alá ojtás igen jól bevalik az átojtás végzésére.

Az átojtás munkáját végre akarván hajtani, először kijelöljük azon ágakat miket be fogunk ojtani. Az összes többi felesleges, közölköző, befelénővő ágakat tőből lemetszük s ojtóviaszszal bekenjük. Az ojtások egymáshoz közel márcsak azért se álljanak, mert hiszen azt kell szem előtt tartani, hogy minő lesz a fa 3—4 év múlva, midőn ellombosodik s nem azt, hogy minő most, midőn az ágakat beojtás végett rövidre visszavágjuk. Vékonyabb ágakba egy ojtóvesszőt, vastagabbakba két három vesszőt is helyezünk; megfogamzás esetén azután csak egynek — a legszebbnek, legalkalmasabbnak — hajtásait hagyjuk meg, a többieket pedig növekedésükben visszacsipkedjük s egyedül a nagy seb beforrasztására használjuk fel. Idővel egészen eltávolítjuk.

Először mindég a legfelsőbb ágak ojtatnak be s csak azután azok, melyek alább állnak.

Igen hasznos minden ojtás mellé egy pálcikát kötni, hogy a megeredt ojtás ahhoz erősíthető legyen, nehogy a szél a még zsenge hajtást kitörje.

Nem lehet eléggé ajánlani, hogy az összes sebek, miket a fán ejtünk, (kivéve a kicsinyeket) simára történt lemetszés után, ojtóviaszszal gondosan bevonassanak. Ezen eljárás ismétlendő mindaddig, míg csak a seb teljesen beforrva nincsen.

Az átojtott fa már a második harmadik évben bemutatja gyümölcsét s mielőbb teljes termésbe jön.

Mártonfalvi.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1897. április. 30-án.

Magyar aranyjáradék 4%	— — — — —	121.50
Magyar koronajáradék	— — — — —	99.25
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	— — — — —	122.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	— — — — —	101.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	— — — — —	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — — — —	97.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	— — — — —	100.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	— — — — —	97.50
Magyar nyeresémi sorsjegy-kölcsön	— — — — —	155.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	— — — — —	138.—
Osztrák járadék papirban	— — — — —	101.—
Osztrák járadék ezüstben	— — — — —	101.—
Osztrák járadék aranyban	— — — — —	122.50
Osztrák korona járadék	— — — — —	100.75
1860. osztrák államsorsjegyek	— — — — —	140.75
Osztrák magyar bankrészvény	— — — — —	936.—
Magyar hitelbank részvény	— — — — —	386.50
Osztrák hitelintézeti részvény	— — — — —	352.80
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — — — —	846.50
20 frankos arany (Napoleonador)	— — — — —	950.—
Német birodalmi márka	— — — — —	58.60
London vista	— — — — —	119.55
Páris vista	— — — — —	47.60
20 márkás arany	— — — — —	11.72

A szerkesztőért felelős:

D r. V U C S K I C S G Y U L A.

Uj kioszk!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a

„SCHLAUCH“ parkban

egy csinosan berendezett *czukrászdát* a mult hónapban építettem és azt f. hóban **ünnepélyesen megnyitom**, addig is kioszkom a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Mindenkor irántam tanusított jóindulatot új vállalatomhoz tisztelettel kérem

NAGY MÁRTON,

czukrász.

Kert-megnyitás.

Van szerencsém az igen tisztelt közönség b. tudomására hozni, hogy a „Kispipa“ vendéglőm ujonnan csinosított

kerthelyiségét

ma, május 1-én Varga Lajos zenekara közreműködésével ünnepélyesen megnyitom.

Főtörekvésem leendő izletes étkek, ki-

tűnő italok kiszolgálásával az eddig irántam tanúsított szíves pártfogást még fokozottabb mérvben kiérdemelni.

146-1-2

Fülöp Katalin,

tulajdonos.

A Sztojcai gyógy- és borvíz

a legszénsavdusabb alkalikus sós ásványvizekhez tartozik, s szerencsés összetételénél fogva egyenlő az

Emsi és Gleichenbergi vizekkel.

Dr. PORJESZ ZSIGMOND egyetemi tanár ur

véleménye szerint a Sztojcai víz rövid idő alatt a **czukorbetegségek speciális gyógyszere** lesz. — Gyomorhajónál, gége, tüdő, rekedtség, köhögés, hurut- és májhajónál, köszvény és női hajónál csodás hatású szernek bizonyult.

Olcsóságánál fogja asztali italnak — borral vagy gyümölcszörppel vegyítve — nagyon ajánlatos.

Főraktár Nagyvárad és Biharmegye részére
KÁDÁR és KISS czégnél
NAGYVÁRADON.

Csak május 31-ig tart.

Csak május 31-éig tart a hatóságilag engedélyezett **végeladás.**

Hol?

Hol?

STERN LAJOS

üzletében.

Aki minden vásárlásnál **legalább 40 százalékot** szándékszik megta-
karítani úgy saját érdekében áll szük-
ségletét nállam fedezni u. m.

férfi, női és gyermek czipőkben

kalapok, ingek

valamint mindennemű

**férfi divat árukban rendkívül
leszállított árak mellett besze-
rezhető.**

107-10-20

A n. érdemű közönség b. figyelmét a hatóságilag engedélyezett végeladásra tisztelettel felhívja:

Stern Lajos,
Nagyvárad, Bémer-tér.

Férfidivat-árak meglepő olcsó áron.

Ásványvíz kúrát

használók figyelmébe!

A természetes ásványvizek csak az esetben felelnek meg nemes hivatásuknak, ha a szenvedő beteg azt a **természetadta eredetiségében** — **friss töltésben élvezheti.**

E tekintetben is — bárki nyugodtan s bizalommal fordulhat czégemhez, mint hogy **30 éven át a legnagyobb figyelemmel foglalkozom s ápolom ezen üzletágot,** annak következtében a fogyasztás igen élénk, s

mindig friss szállítmányok jönnek forgalomba.

A legnevezetesebb és keresettebb **ásványvizekből a kizárólagos fő-
raktár nállam van.** Üzletemből vett — esetleg dugaszolás miatt előfor-
dulható hibás vizek — kicseréltetnek.

Helybeli megrendelések **távbeszélő** útján is teljesíthetők és azonnal házhoz szállítva lesznek.

Teljes tisztelettel

JANKY ANTAL.

25 líveg vételnél 5% engedmény adatik.

A legnagyobb ásványvíz telep Nagyváradon.

FÉLIX FÜRDŐ

(NAGYVÁRAD MELLETT.)

Kényelmes közlekedés, **vasuton Nagyváradtól félóra, kocsin háromnegyedóra** távolban. Május és augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új állomás közvetlen a fürdő-telep mellett van.

Az európai hirű 49° C. meleg természetes hérvíz javalva van; az izületek és izmok csúzos bántalmainál, idült s különösen savós izületi loboknál, csonttörések és ficzámok után visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, mely rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző borbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méh mögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny- és idülő gyomorbántalmaknál, májhajok és vesekövek eseteiben.

Állandó fürdőorvos:

Dr. K A Z A Y K Á L M Á N.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 kr. 3 frt között váltakozik, **gyógy-
terem (Coursalon) hirlapokkal, zongora és teke-asztallal. Teraszok szép kilátással. Étterem, sétahelyek a fürdő telepen és a mellette** elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya van.

Hat tükörfürdő, család- és kádfürdőkön kívül mórürdők is vannak rendszeresítve.
Állandó kitűnő zenekar. Nagyváraddal telephon összeköttetés. Prospektust kívánatra küld bérmentve

135-3-3

a Fürdőkezelőség.

Villany világítás!

SZENT-LÁSZLÓ GYÓGYFÜRDŐ

(PÜSPÖK-FÜRDŐ)
NAGYVÁRAD MELLETT.

Az ezredéves kiállításon e fürdő a *nagy arany érmet* nyerte.
Vasut- távirtda- és posta-állomás helyben.

Telefon-összeköttetés Nagyváráddal.

Hazánk legrégebbi gyógyhelye, természetes meleg 24—33 R° kénes hévforrásokkal, ártézi kuttal, ezen források fölé vannak építve az impozáns berendezésű uri- és női tükör-fürdők, kabin és mór földes fürdők, a gyógyeszközökkel dusan felszerelt gyógypihenő termek. Nagy sétányok. Tekepálya.

Fürdőzésre javalva van: az ízületek és izmok csúzos bántalmainál, idült s különösen savós ízületi loboknál, csonttörések és ficzások után visszamaradt fájdalmaknál; köszvénynél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek rheumaticus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző bőrbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méh mögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmaknál, májbajok és vesekövek eseteiben.

Mórfürdők használata kitünő sápkor, vérszegénységnél, a női ivarszervek különféle bántalmainál.

Ivógyógymódnál, calciumsulfid sók gazdag tartalmánál fogva kitünő hatásu **görvély** és **angolkór**nál légzőszervek és gyomorhurutjánál.

Szórakozásul szolgál gyönyörű erdei sétányok, gyógyterem, zongora, tekeasztal, tekepálya, olvasóterem, cukrászda, fővárosi és vidéki lapok, gyakori estélyek, tánczvigalmak, társas kirándulások a fürdő regényes hegyvidékére, naponta háromszor térzene.

Évad: május 1-től szept. 31-ig. Főévad június 1-től augusztus 31-ig, elő- és utóévadban 30% ármérséklet.

Kitünő magyar konyha áll rendelkezésre. Tisztán kezelt erdélyi és érmelléki borokról gondoskodtam.

A vendégek részére szükséges tejet, a külön e célra berendezett saját tehenészet szállítja.

Olcso és jó élelmezés, kényelmes lakás, napi ár 60 krtól 3 frtig.

Orvos: Dr. FILKOR LAJOS.

A fürdő újabb berendezésénél s felszerelésénél nem kimélve fáradságot és költséget, célom volt, hogy az minden tekintetben megfeleljen a mai kor követelményeinek, és sikerdus gyógyhatása mellett kényelem tekintetében is kiállja a versenyt bármely külföldi fürdővel.

A n. é. közönség szives jóindulatát s pártfogását kérve, vagyok
kiváló tisztelettel

CZEGLÉDY SÁNDOR

fürdő-bérlő.

147-5-0

Villany világítás!